

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์: กรณีศึกษากลุ่มวัยรุ่นชาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่นชายในบทบาทที่เป็นนักเรียน อีกทั้งความรู้สึกนึกคิดต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยเข้าไปสังเกตอย่างมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ การนำเสนองานวิจัยอยู่ในรูปแบบลักษณะเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ผลการศึกษาจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 เดือน โดยกรณีศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่นชายที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำจำนวน 6 คน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มกรณีศึกษามีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อันเนื่องมาจากการต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน อยากได้รับการยกย่องจากกลุ่ม ต้องการแสดงออกถึงความเป็นชายและความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งอยู่ภายใต้ทัศนคติและค่านิยมทางบวกกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยกลุ่มกรณีศึกษาคิดว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่วัยรุ่นทั่วไปให้การยอมรับเป็นการเข้าสังคมอย่างหนึ่งและแอลกอฮอล์ทำให้พวกเขามีเพื่อนต่างกลุ่มรวมไปถึงมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้นและเมื่อกรณีศึกษาได้มาพบเพื่อนที่มีความสนใจในสิ่งเดียวกันมารวมกลุ่มกัน จึงทำให้เกิดการเสริมแรงรวมไปถึงมีการอำนวยความสะดวกทางสังคม ที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นชายกลุ่มนี้เริ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ทั้งนี้กลุ่มกรณีศึกษามีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จากการเรียนรู้ทางสังคมโดยการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อนในกลุ่ม รวมไปถึงได้เห็นภาพของพ่อแม่ตนเองดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

กลุ่มกรณีศึกษามีความเชื่อว่าพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดาในสังคม และที่สำคัญกรณีศึกษาแต่ละคนจะมีพ่อหรือแม่ หรือทั้งพ่อและแม่ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เมื่อทราบว่าลูกของตนเองดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นั้นก็มิได้แสดงให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ผิดและห้ามทำอีก หากแต่เป็นการกระทำในเชิงยอมรับกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของลูก โดยยอมที่จะให้ลูกดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายใต้สภาพการณ์ที่พ่อแม่สามารถดูแลได้

อภิปรายผลการวิจัย

วัยรุ่นในสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมไทยในอดีตที่วัยรุ่นต้องปฏิบัติตนเองอยู่ในกรอบที่พ่อแม่แนะนำเมื่อเกิดปัญหาพ่อแม่จะเป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษาแต่ปัจจุบันวัยรุ่นมีความเป็นตัวของตัวเองสูงและต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนส่งผลให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทน้อยลง กลุ่มกรณีศึกษานี้ก็เช่นกันถือว่าเป็นวัยรุ่นกลุ่มหนึ่งจึงเป็นไปได้ที่ว่าการกลุ่มกรณีศึกษาจะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จากการชักจูงของเพื่อนในกลุ่มตามแนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นที่ว่าวัยรุ่นที่มีการพัฒนาการทางร่างกายอย่างสมบูรณ์แบบเริ่มสนใจเพศตรงข้ามและรับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมากขึ้นวัยรุ่นจึงถูกชักจูงได้ง่ายและเกิดปัญหาหนักที่สุดรวมไปถึงการกล่อมเกลางานสังคมที่ทำให้วัยรุ่นได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากวัยรุ่นมีโอกาสร่วมตามลำพัง มีอิสระทางความคิดและการกล้าแสดงออกมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นที่นับวันยังมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ

การเรียนรู้ทางสังคมกรณีของกลุ่มกรณีศึกษาส่วนใหญ่แล้วทุกคนล้วนแต่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่ต่างให้ความเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดี กรณีศึกษาบางคนจัดได้ว่าเป็นครอบครัวที่อบอุ่นมากแต่สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาจากกลุ่มเพื่อนที่ตนร่วมกลุ่มอยู่ด้วย สังคมสิ่งแวดล้อมก็มีส่วนเกี่ยวข้องเช่นกัน การเรียนรู้ทางสังคมการเลียนแบบสื่อ ทีวี โฆษณาที่พบเห็นได้แพร่หลาย ดารา ละคร ภาพยนตร์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัยรุ่นทะเลาะกับพ่อแม่หลังจากนั้นก็แก้ปัญหาโดยการดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ดินยาเสพติดรวมไปถึงการเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สิ่งเหล่านี้ก็มองข้ามไม่ได้เช่นกันเพราะวัยรุ่นบางคนคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาเป็นแฟชั่นที่เวลามีปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องทะเลาะกับพ่อแม่ แฟน การเรียน แอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ควบคู่กับการรวมกลุ่มเพื่อปรึกษาเพื่อนแทนที่จะปรึกษาพ่อแม่ รวมไปถึงงานเลี้ยงสังสรรค์ต่างๆก็เช่นกันที่มีแอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้องเสมอเห็นได้จากปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นงานเลี้ยง เทศกาลต่างๆ เช่นงานปีใหม่ งานวันเกิดก็มีแอลกอฮอล์ให้เห็นอยู่ตลอด กรณีศึกษาบางคนดื่มเพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ เท่โก้เก๋ เป็นสิ่งที่วัยรุ่นทั่วไปให้การยอมรับและบางครั้งจะเห็นได้ว่าพ่อแม่ของกลุ่มกรณีศึกษาส่วนใหญ่ต่างรับรู้ว่าคุณของตนเองดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์พ่อแม่บางคนก็ให้การยอมรับรวมไปถึงรับรู้พฤติกรรมต่างๆ ซึ่งหากมองตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม อาจกล่าวได้ว่าการที่พ่อแม่ให้การยอมรับอาจเป็นไปได้ว่า ลูกได้เลียนแบบการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของตนเอง เพราะตนเองได้ดื่มให้ลูกเห็น จึงไม่สามารถอธิบายหรือทำตัวเป็นแบบอย่างว่าทำไมถึงต้องห้ามไม่ให้ลูกดื่ม หรือพ่อแม่เองที่เรียนรู้จากสังคมโดยเล็งเห็นว่ากล่าวดูอย่างรุนแรงเพราะจะทำให้ลูกมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มากขึ้นหรือไม่ก็กลายเป็นเด็กที่มีปัญหาครอบครัว จึงเลือกวิธีการที่จะยอมรับในตัวลูกของตนเองมากขึ้น

กลุ่มกรณีศึกษาบางคนให้ความคิดเห็นว่าแอลกอฮอล์ทำให้เรามีเพื่อนมากขึ้นรวมไปถึงเป็นการเข้าสังคมอย่างหนึ่งซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้เราสามารถหาเพื่อนได้อย่างรวดเร็วถึงแม้จะไม่เคยรู้จักกันมาก่อนตามแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมร่วมซึ่งหมายถึงพฤติกรรมของกลุ่มซึ่งมีลักษณะต่างๆไป คือ ไม่มีแบบแผนพฤติกรรมสำหรับกลุ่ม เมื่อมีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้นไม่รู้จะตัดสินใจอย่างไรและมีการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติและคุณธรรมได้ บางคนไม่ต้องการดื่มเพียงแต่แค่ต้องการพบปะเพื่อนในกลุ่มเพื่อนั่งสนทนากันและบางครั้งคิดว่าไม่ว่าเหตุการณ์ไหนๆหรือเมื่อใดที่มีการรวมกลุ่มกันกับเพื่อนมักจะต้องมีแอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้องเสมอจะเลี้ยงก็กลัวเพื่อนจะไม่ยอมรับ โดยคนในกลุ่มจะใช้คำว่า“เพื่อน”เป็นปทัสถานของกลุ่มทุกครั้งที่มีการรวมกลุ่มกันเช่นประโยคที่ว่า “นายเพื่อนเราไหม” หรือไม่กี่ “เพื่อนขอได้ไหม” และถ้ามองตามแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มจะเห็นได้ว่า กลุ่มคือกลุ่มคนที่มิใช่มีความใกล้ชิดกันทางร่างกายเท่านั้น แต่จะต้องมีการกระทำโต้ตอบซึ่งกันและกันมีการติดต่อสัมพันธ์กันตามสถานภาพและบทบาท มีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน มีความเชื่อในด้านคุณค่าร่วมกันหรือคล้ายคลึงกันเหมือนกลุ่มกรณีศึกษาที่เรียกว่ากลุ่มเพื่อนรวมไปถึงการที่กรณีศึกษามีความเป็นเพื่อนที่อยู่บนพื้นฐานของการเล่นกีฬาด้วยกันกรณีศึกษาบางคนให้ความคิดเห็นว่าการเล่นกีฬาเปรียบเหมือนสิ่งยึดเหนี่ยวที่ทำให้กลุ่มของตนเองไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งชั่วร้ายทางสังคม เช่น ยาเสพติด การมั่วสุมทางเพศ เป็นต้น พฤติกรรมร่วมและพฤติกรรมกลุ่มจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มซึ่งจะนำมาสู่พฤติกรรมต่างๆที่สมาชิกในกลุ่มได้กระทำร่วมกันจากการถ่ายทอดประสบการณ์ของสมาชิกในกลุ่มที่แต่ละคนก็มีประสบการณ์การเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม สังคม ที่แตกต่างกันออกไปและเมื่อมารวมกลุ่มกันจึงเป็นไปได้ว่าอาจมีพฤติกรรมที่สมาชิกในกลุ่มต้องปฏิบัติหรือกระทำร่วมกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มให้การยอมรับอย่างเช่น ชาติที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาก่อนเมื่อดีและชายได้มาเป็นสมาชิกกลุ่มด้วยกันกับชาติที่เป็นไปได้ว่าดีและชายจะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เหมือนชาติ หรือ ไม่การที่ชาติมีพฤติกรรมที่ไม่ตั้งใจเรียนตรงข้ามกับดีและชายที่ตั้งใจเรียนเป็นไปได้ว่าชาติอาจมีพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนมากขึ้น เป็นต้น

ทัศนคติและค่านิยมของสมาชิกในกลุ่มก็เช่นกันที่มีส่วนผลักดันให้สมาชิกในกลุ่มมีพฤติกรรมที่คล้อยตามหรือทำตามความเชื่อกันภายในกลุ่ม ทั้งนี้ทัศนคติ เป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อ หรือการรู้ของบุคคล กับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมใดตอบ ในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคตินั้นและเป็นเรื่องของจิตใจ ทำให้ ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคล ที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ ทัศนคติ มีผลให้มีการแสดง พฤติกรรมออกมาจะเห็นได้ว่า ทัศนคติ ประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์ และความรู้สึกนั้นออกมาโดยทางพฤติกรรม ส่วนค่านิยมหรือสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมนี้เป็น

ความเชื่ออย่างหนึ่งแต่มีลักษณะถาวร โดยเชื่อว่าวิถีปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งของตัวเอง หรือสังคมเห็นดีเห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิธีปฏิบัติอย่างอื่นจะเห็นได้ว่าในสังคมไทยปัจจุบันทัศนคติและค่านิยมของวัยรุ่นกลับมีความเชื่อว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่นเป็นการแสดงออกที่สังคมยอมรับจึงเป็นไปได้ว่าความเชื่อทัศนคติหรือค่านิยมเหล่านี้ได้แพร่หลายและถ่ายทอดต่อกันมาจากกลุ่มหนึ่งสู่กลุ่มหนึ่งรวมไปถึงกลุ่มกรณีศึกษานี้ด้วย ซึ่งกรณีศึกษาบางคนอย่างเช่นดีที่เมื่อก่อนมีความคิดว่าเหล้าขมหรือดื่มที่มีความคิดว่าเหล้าไม่ดีทำให้พ่อแม่ทะเลาะกันแต่เมื่อทั้งคู่ได้มาอยู่ในกลุ่มสมาชิกที่มีทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับเหล้าว่าเป็นเรื่องธรรมดารวมไปถึงการแสดงออกของวัยรุ่นปัจจุบันที่ใครก็ดื่มกันเป็นไปได้ว่าดีและดีมีทัศนคติและค่านิยมทางบวกเกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จนนำไปสู่พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในที่สุด

เรื่องของการแสดงออกความเป็นผู้ชายก็เช่นกัน เนื่องจากเพศมีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตของเราเป็นอย่างมากเพราะเป็นตัวกำหนดการแสดงออกทางพฤติกรรม การวางตัว และบุคลิกภาพของแต่ละคน ซึ่งกรณีศึกษาบางคนเช่น กล้า ชาย และ ดี มีการแสดงออกความเป็นเพศชายด้วยวิธีการอันจะทำให้เพื่อนในกลุ่มเดียวกันรวมไปถึงเพศตรงข้ามให้เป็นที่ยอมรับโดยการดื่มเครื่องดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพราะเสียงเรียกร้องจากเพื่อนหรือจากการที่เพศตรงข้ามขวยซึ่งเชื่อว่าเป็นธรรมดาที่ผู้ชายต้องดื่มและเชื่อว่านี่คือสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาย เพราะไม่อย่างนั้นอาจโดนล้อเลียนจากเพื่อนในกลุ่มได้เช่น คำพูดที่ว่า “ไม่แนจริงนี่” หรือ “เป็นผู้ชายรีเปลา” เป็นต้น

กรณีศึกษายังเชื่อว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าตนเองนั้นได้โตเป็นผู้ใหญ่และเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวหาโดยที่ผู้ชายทุกคนต้องดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ กรณีศึกษาบางคนมีความรู้สึกว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นเรื่องที่เท่ๆ ยิ่งเวลาที่ดื่มค่อนหน้าผู้หญิงยังมีความรู้สึกที่เท่ๆ มากขึ้นรวมไปถึงเป็นบทพิสูจน์อย่างหนึ่งที่จะทำให้เพื่อนในกลุ่มของตนเองยอมรับและในกรณีที่ตนเองได้ไปเจอเพื่อนต่างกลุ่มหรือเพศตรงข้ามที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อยู่แล้วนั้นการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จะเป็นวิธีที่สามารถพิสูจน์ให้เพื่อนต่างกลุ่มเหล่านั้นเห็นว่าตนเองก็ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ได้เช่นกัน กลุ่มกรณีศึกษามีความคิดว่าการเจอเพื่อนต่างกลุ่ม รุ่นน้อง รุ่นพี่ เพศตรงข้ามรวมไปถึงผู้ใหญ่และญาติพี่น้อง การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์คือบทพิสูจน์ว่าตนเองนั้นพร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่และทำในสิ่งที่วัยรุ่นทั่วไปให้การยอมรับ

กรณีศึกษาทุกคนจะไม่แสดงออกพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ให้คนในครอบครัวเห็น เว้นแต่ กล้า กับ ชาย ที่มีบ้างบางครั้งในช่วงเทศกาลต่างๆเช่นงานขึ้นปีใหม่ เป็นต้นส่วนคนอื่นให้เหตุผลว่าไม่ได้กลัวที่พ่อแม่จะว่ากล่าวแต่ออกไปดื่มกับเพื่อนรู้สึกดีกว่าและได้แสดงออกความเป็นตัวตนของตนเอง

ได้มากกว่า การดำเนินชีวิตในขณะที่เป็นนักเรียนกรณีศึกษาทุกคนยังมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองตามแต่ความสามารถและความสนใจในขณะนั้นๆ ได้ ทั้งยังสามารถปกปิดเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ให้ครูในโรงเรียนทราบอีกด้วย

จากการศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า กรณีศึกษากลุ่มนี้ได้รับผลจากแรงกดดันทางสังคมที่กระตุ้นให้อยากลองดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และเมื่อมีการรวมกลุ่มกันกับเพื่อนที่มีค่านิยมและทัศนคติแบบเดียวกัน จึงเกิดการเรียนรู้การเลียนแบบรวมไปถึงแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะมีการรับเอาค่านิยมและทัศนคติก่อให้เกิดพฤติกรรมร่วมของกลุ่มมาไว้กับตนเองอย่างเต็มที่ รวมทั้งแรงกดดันภายใต้ปทัสถานของกลุ่ม เพราะถ้าสมาชิกคนใดไม่สามารถทำตามปทัสถานของกลุ่มแล้ว สมาชิกในกลุ่มกลัวการถูกลงโทษจนเพื่อนในกลุ่มไม่ให้การยอมรับรวมไปถึงสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมที่วัยรุ่นทั่วไปทั้งชายและหญิงให้การยอมรับทั้งนี้ครอบครัวบางคนพ่อแม่เน้นก็ให้การยอมรับและเลือกวิธีที่จะคอยให้คำแนะนำมากกว่าที่จะห้ามปราม จึงทำให้พฤติกรรมของวัยรุ่นเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นที่แพร่หลายและนำไปสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างจริงจังในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในปัจจุบัน ก่อให้เกิดความเชื่อและค่านิยมใหม่ๆ ในสังคมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษา การแต่งกาย การมีแฟนหลายคน การดื่มเหล้า การเที่ยวเตร่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สิ่งเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม และนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น เนื่องจากในปัจจุบันวัยรุ่นเป็นวัยที่กล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ตนเชื่อว่าเป็นได้ โดยไม่คิดว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ควรทำหรือไม่ ดังนั้นสถาบันต่างๆ ในสังคมจึงควรร่วมมือกันเพื่ออบรมกล่อมเกล่าพฤติกรรมของวัยรุ่นเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกมาเผชิญกับสังคมภายนอก และเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้วัยรุ่นสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันหลักในการเลี้ยงดู อบรมบุตรหลาน และดูแลเอาใจใส่ ดังนั้นครอบครัวจึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลานของตน เพื่อให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ดี อีกทั้งยังต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลานของตน เพื่อให้ตัดสินใจในสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล เกิดความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในผลของการกระทำก่อนที่จะกระทำส่งต่อไป ในกรณีที่บุตรหลานอยู่หอพักพ่อแม่ควรเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษยิ่งขึ้นโดยหาเวลาเยี่ยมเยียนพบปะพูดคุยเป็นครั้งคราว รวมไปถึงการทำความเข้าใจกับเพื่อนในกลุ่มของบุตรหลานและบางครั้งพ่อแม่ควรปฏิบัติตนเสมือนเป็นเพื่อนคนหนึ่งของบุตร จะทำให้พ่อแม่เข้าใจในตัวบุตรมากขึ้น ซึ่งการดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิดยังสามารถสร้างความไว้วางใจ

ให้บุตรหลานกล้าที่จะมาปรึกษา พูดคุยในปัญหาของตนได้ เพื่อเป็นการป้องกันการแก้ปัญหาในทางที่ผิด ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาสังคมต่อไป เช่น การดื่มเหล้า การสูบบุหรี่ การเที่ยวกลางคืน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การขายตัว เป็นต้น ที่สำคัญการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าไม่ว่าจะเป็นเรื่องแอลกอฮอล์หรือสิ่งอะไรก็ตามที่เป็นอบายมุข ขอเพียงครอบครัวที่เข้าใจและเป็นกำลังใจในทางที่เหมาะสม การให้กำลังใจก็มีส่วนผลักดันทำให้วัยรุ่นได้เรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.สถาบันการศึกษา ควรมีหน่วยงานในการแนะแนวและให้คำปรึกษากับนักเรียนของตนในโรงเรียนมีการติดตามศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นเพื่อให้รู้ถึงปัจจัยอะไรที่ทำให้วัยรุ่นในโรงเรียนดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ โดยร่วมมือกันระหว่างครูกับกลุ่มนักเรียน มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมกับนักเรียนเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมในด้านอื่นๆ เช่น การแต่งกาย การใช้อุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น
2. ควรศึกษากระบวนการกลุ่มที่เกิดขึ้นในพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่นๆของวัยรุ่น เช่น การเล่นเกมออนไลน์ พฤติกรรมติดเกมออนไลน์ เป็นต้น
3. ควรศึกษาถึงความแตกต่างของปทัสถานของกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างๆเช่น กลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในสายสามัญ และสายอาชีพ
4. ควรศึกษาพฤติกรรมกลุ่มระหว่างนักเรียนที่อยู่หอพักกับนักเรียนที่อยู่บ้านว่าพฤติกรรมต่างกันอย่างไร